

Türkbilig

TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI

2018/36

Ankara <Güz> 2018

Türk Bilig

TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI

ISSN : 1302-6011

Kuruluş Tarihi: 2000

Kurucusu / Founder

Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Doç. Dr. Bülent GÜL

YAYIN DANIŞMA KURULU / PUBLICATION BOARD OF OVERSEERS

Prof. Dr. Ferruh AĞCA [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Erhan AYDIN [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Sema BARUTCU ÖZÖNDER [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Ts. BATTULGA [MOĞOLİSTAN] • Dr. Ankbayar DANUU [MOĞOLİSTAN] • Prof. Dr. Tumurtogoo DOMİİ [MOĞOLİSTAN] • Prof. Dr. Nikolay İvanoviç EGOROV [ÇUVAŞİSTAN-RUSYA] • Prof. Dr. Ahmet Bican ERÇİLASUN [TÜRKİYE] • Doç. Dr. G. Gonca GÖKALP ALPASLAN [TÜRKİYE] • Doç. Dr. Faruk GÖKÇE [TÜRKİYE] • Doç. Dr. Bülent GÜL [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Şakir İBRAYEV [KAZAKİSTAN] • Prof. Dr. Yuriy Nikolayeviç İSAYEV [ÇUVAŞİSTAN-RUSYA] • Prof. Dr. G. JORİGT [İÇ MOĞOLİSTAN-ÇİN] • Prof. Dr. Alexis MANASTER RAMER [BULGARİSTAN] • Prof. Dr. M. Vefa NALBANT [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Marek STACHOWSKI [POLONYA] • Prof. Dr. Dursun YILDIRIM [TÜRKİYE]

YAYIN HAKEM KURULU / BOARD OF REFEREES

Prof. Dr. Mehmet AÇA • Prof. Dr. Ferruh AĞCA • Doç. Dr. Nuray ALAGÖZLÜ • Dr. Öğr.Ü. Fatma ALBAYRAK • Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH • Prof. Dr. Erhan AYDIN • Prof. Dr. F. Sema BARUTCU-ÖZÖNDER • Doç. Dr. Bülent BAYRAM • Dr. Öğr.Ü. Mikail CENGİZ • Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU • Dr. Ankbayar DANUU • Prof. Dr. Ayşe KIRAN • Prof. Dr. Yunus KOÇ • Prof. Dr. Abdullah KÖK • Prof. Dr. Fatma Sabiha DEMİREL • Doç. Dr. Kemalettin DENİZ • Prof. Dr. Abide DOĞAN • Doç. Dr. Oğuzhan DURMUŞ • Doç. Dr. Mustafa DURMUŞ • Doç. Dr. Tuba İsnısu Isen DURMUŞ • Dr. Öğr.Ü. Mutlu ER • Prof. Dr. Ahmet Bican ERÇİLASUN • Prof. Dr. Bilge ERÇİLASUN • Doç. Dr. Ruhi ERSOY • Dr. Öğr.Ü. Genç Osman GEÇER • Doç. Dr. G. Gonca GÖKALP ALPASLAN • Doç. Dr. Faruk GÖKÇE • Prof. Dr. İsmail GÖRKEM • Doç. Dr. Bülent GÜL • Prof. Dr. Tufan GÜNDÜZ • Dr. Öğr.Ü. Sinan GÜZEL • Doç. Dr. Adnan R. KARABEYOĞLU • Dr. Öğr.Ü. M. Yasin KAYA • Dr. Serkan KEÇECİ • Dr. Öğr.Ü. Filiz KILIÇ • Prof. Dr. Ayşe KIRAN • Prof. Dr. Yunus KOÇ • Prof. Dr. Abdullah KÖK • Prof. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR • Dr. Öğr.Ü. Murat KÜÇÜK • Doç. Dr. Cafer MUM • Prof. Dr. M. Vefa NALBANT • Dr. Öğr.Ü. Serdar ODACI • Prof. Dr. Fatma ÖZKAN • Prof. Dr. İsa ÖZKAN • Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN • Dr. Öğr.Ü. Yılmaz ÖZKAYA • Prof. Dr. Özge ÖZTEKİN • Prof. Dr. Musa Yaşar SAĞLAM • Doç. Dr. Fatih SAKALLI • Dr. Öğr.Ü. İsa SARI • Prof. Dr. Ahmet TAŞAĞIL • Prof. Dr. Mete TAŞLIOVA • Prof. Dr. İsenbik TOGAN • Prof. Dr. Lokman TURAN • Doç. Dr. Kadriye TÜRKAN • Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN • Prof. Dr. Ademdar YALÇIN • Prof. Dr. Paşa YAVUZARSLAN • Prof. Dr. Dursun YILDIRIM • Prof. Dr. Emine YILMAZ

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

Baş Editör / General Editor

Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

Editör / Editor

Doç. Dr. Bülent GÜL

İngilizce Editörü

Doç. Dr. Nuray ALAGÖZLÜ

YAYIN KURULU ÜYELERİ / MEMBERS OF EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Ferruh AĞCA [Eskişehir Osmangazi Üniversitesi] • Doç. Dr. Nuray ALAGÖZLÜ [Hacettepe Üniversitesi] • Dr. Öğr.Ü. Abdulkadir ATICI [Kırklareli Üniversitesi] • Doç. Dr. Bülent BAYRAM [Kırklareli Üniversitesi] • Doç. Dr. Necdet Yaşar BAYATLI [IRAKI] • Dr. Öğr.Ü. Mikail CENGİZ [Hacettepe Üniversitesi] • Doç. Dr. Mehmet ÇERİBAŞ [Nevşehir Üniversitesi] • Prof. Dr. Zayabaatar DALAI [MOĞOLİSTAN] • Dr. Ankbayar DANUU [MOĞOLİSTAN] • Prof. Dr. Nikolay Ivanoviç EGOROV [ÇUVAŞİSTAN-RUSYA] • Dr. Serdar ERKAN [Hacettepe Üniversitesi] • Doç. Dr. Oğuzhan DURMUŞ [Trakya Üniversitesi] • Dr. Öğr.Ü. Genç Osman GEÇER [Niğde Üniversitesi] • Doç. Dr. Faruk GÖKÇE [Dicle Üniversitesi] • Araş. Gör. Hasan GÜZEL [Hacettepe Üniversitesi] • Dr. Öğr.Ü. Sinan GÜZEL [Katip Çelebi Üniversitesi] • Dr. Öğr.Ü. Ali İLGIN [İstanbul Üniversitesi] • Dr. Ayşe KILIÇ CENGİZ [ALMANYA] • Prof. Dr. Alexis MANASTER RAMER [ABD] • Prof. Dr. M. Vefa NALBANT [Pamukkale Üniversitesi] • Dr. Öğr.Ü. Serdar ODACI [Hacettepe Üniversitesi] • Prof. Dr. Alfina SİBĞATULLİNA [Rusya Bilimler Akademisi, RUSYA] • Dr. Öğr.Ü. İsa SARI [Hitit Üniversitesi] • Dr. Öğr.Ü. Esra B. SAVCI [İstanbul Üniversitesi] • Uzm. Uğur ŞAHİN [Hacettepe Üniversitesi] • Prof. Dr. Mete TAŞLIOVA [Yıldırım Beyazıt Üniversitesi] • Doç. Dr. Kadriye TÜRKAN [Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi] • Dr. Öğr.Ü. Haydar YALÇIN [Katip Çelebi Üniversitesi]

Kapak Tasarım: Mehmet FİDANCI

İç Tasarım: Bülent GÜL

Web Tasarım: İsa SARI

*

Yayının Türü

Türk Bilig, hakemli, uluslar arası, süreli (altı aylık) yayındır.

Türk Bilig, Uluslar Arası Türkoloji Dergisidir.

**

Taranan İndeksler / İndekses

Türk Bilig, MLA (Modern Language Association) International Bibliography, EBSCO PUBLISHING, European Reference Index for the Humanities (ERIH), Ulrich's Periodicals Directory, SCOPUS ve ÜLAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanı (SBVT) tarafından taranmaktadır.

Türk Bilig'de yayımlanan makaleler yayımının yazılı izni olmadan tamamı veya bir kısmı herhangi bir yolla çoğaltılamaz. Yazıların fikri sorumluluğu ve imla tercihi yazarlarına aittir. Başka kaynaklardan alınmış tablo, resim ve benzeri yerlerin yazılarıyla kullanımı sorumluluğu yazara aittir.

İLETİŞİM ADRESİ / INFORMATION ADDRESS

Doç. Dr. Bülent GÜL

Hacettepe Üniversitesi

Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü 06800 Beytepe/Ankara TÜRKİYE

web sayfası: <http://www.turkbilig.com>

e-posta: turkbilig@hacettepe.edu.tr / turkbilig@turkbilig.com

Türk Bilig, 2018/36, Etkileşim Basınıvında (Sor.Müd. Yusuf AVAN; Kazım Karabekir Cad. 85/70 Altındağ / ANKARA Tel: 3843136) basılmıştır.

Ankara <Güz> 2018

Türkbilg'ten Merhaba,

Türkbilg, ilk adımını attığı 2000 yılından bugüne erişti. Bugün, 2018 yılını bitirip yeni bir döneme adım atacağız.

Her yeni yıl, yeni ve güzel bir dünyanın varolması için bir umuttur. Gelecek yıl, umutların gerçek olacağı, insanlığın yüzünün güleceği bir dünyanın ortaya çıkması dileğimizdir.

Değerli okuyucular, elinizde bu yılın son sayısı var. Bu sayıda bir çok araştırmacının yeni inceleme yazıları yer almaktadır. Bunların her biri, kültür hayatımızın, dilimizin ve tarihimizin birçok konusuna yeni görüşler getirmektedir. Elbette her yazı beraberinde eleştirileri de bünyesinde barındırır. Ancak, bilim de yoluna eleştiriler ile yürür. Bu açıdan, yazılarıyla bu sayıda katkıda bulunanlara ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Burada bir not da eklemek istiyorum. Yazarlarımız dergimizi ilgi göstermektedir; ancak, hem ciddi hakem incelemeleri hem de basılı yayına devam etmemiz nedeniyle her yazarımızın yazısını hemen basamamaktayız. Yazılarının yayımlanmasını bekleyen yazarlarımıza da ayrıca teşekkür ediyorum.

Yeni yılınızı kutluyor, herkese güzellikler kazandırmasını diliyorum.

Hoşça kalınız.

Dursun YILDIRIM
Genel Yayın Editörü

Türkbilig Yayın İlkeleri

- *Türkbilig*, yılda iki kez yayınlanır.
 - *Türkbilig*, hakemli bir yayındır. *Türkbilig*'de yayınlanmak üzere gönderilen özgün makaleler, YAZI KURULU tarafından incelendikten sonra konunun uzmanı üç hakem tarafından değerlendirilir ve üç hakemin en az ikisinden olumlu rapor gelmesi halinde yayınlanır.
 - *Türkbilig*'e gönderilen yazılar daha önce hiçbir yerde yayınlanmamış olmalıdır. Derginin yayın dili Türkçe'dir. Yayın ilkelerine uygun olmak koşuluyla yabancı bilim adamlarının yazıları, İngilizce, Almanca, Fransızca veya Rusça yazılmış olabilir. Ancak Türkçe-İngilizce başlık, özet ve anahtar sözcükler yazıya eklenmelidir. Yabancı dilde yazılmış yazılara derginin hacmine göre % 30 civarında yer verilir.
 - Yazılar, basılı üç kopya halinde ve disketiyle birlikte gönderilmelidir. Özel çeviri yazım işaretlerinin kullanıldığı yazılarda fontlar da (PC uyumlu) diskete yüklenmelidir.
 - Makalenin yazarı, adını, soyadını, görev yaptığı kurumu ve akademik unvanını tam ve açık olarak belirtmeli, kendisiyle doğrudan iletişim kurulabilecek açık adres, telefon numarası ve elektronik posta adresini vermelidir.
 - Yazıların başında kısa birer Türkçe ve İngilizce özet (en çok 100 sözcük) ile Türkçe ve İngilizce anahtar sözcükler (en çok 10 sözcük) bulunmalıdır (İtalik olarak ve Times 9 punto ile yazılmalıdır).
 - Yazılar, Times 10 puntoyla ve 1,5 satır aralığıyla yazılmalıdır. Paragraf başlarında tab tuşu, paragraf aralarında enter tuşu kullanılmamalıdır.
 - Metin içinde göndermeler ad ve tarih ve/veya sayfa olarak parantez içinde belirtilmelidir. Örnek: (Tanpınar 1985) veya (Tanpınar 1985: 316). Üç satırdan az alıntılar satır arasında ve tırnak içinde, üç satırdan uzun alıntılar ise satırın sağından ve solundan birer santimetre içeride, blok halinde, 9 puntoyla, tek satır aralığıyla verilmelidir.
 - Dipnotlar sayfa altında, numaralandırılarak verilmeli ve sadece açıklamalar için kullanılmalıdır.
 - Makalenin sonunda yer alacak kaynakçada kitaplar (*koyu ve italik*) ve makaleler (dergi adı *koyu*, cilt Romen rakamıyla, sayı, üst üste iki nokta, sayfa numaraları) alfabetik sırayla ve şu düzenle verilmelidir:
ELÇİN, Şükrü, (1998), "Yeşil Abdal'ın Bir Şiiri", *Folkloristik: Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı*, (Ed. M. Özarslan-Ö.Çobanoğlu), Ankara: Feryal Matbaacılık, 216-231.
STOELTJE, J. Beverly, (1983), "Festival in America", *Handbook of American Folklore*, (ed R. M. Dorson.), Bloomington: Indiana University Press, 239-246.
TANPINAR, Ahmet Hamdi, (1985), *XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul: Çağlayan Basımevi.
ÜLKEN, Hilmi Ziya, (1952), "Milli Destan ve Folklor", *Türk Folklor Araştırmaları*, II, 33: 513-514.
WELLEK, R. ve A. WARREN, (1982), *Yazın Kuramı*, (Çeviren: Y. Salman ve S. Karantay), İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
WOOLF, Virginia, (1986), "Kitap Nasıl Okunmalı?", (Çeviren: Kemal Atakay), *Adam Sanat*, 4: 5-14.
- Bir yazarın birden fazla yayını kaynak gösterildiği takdirde yayınlar tarih sırasıyla, aynı yazarın aynı yıldaki yayınları ise (1985a), (1985b) şeklinde harf sırasıyla verilmelidir.
 - Tezlerin hangi üniversitede yapıldığı ve hangi akademik dereceye (yüksek lisans/doktora...) yönelik olduğu belirtilmelidir.
 - Yukarıda belirlenen yazım koşullarına uygun olmayan yazılar değerlendirmeye **kesinlikle alınmayacaktır.**

Submission Guidelines for *Türkbilig*

- *Türkbilig* is published twice a year.
- *Türkbilig* is a refereed publication. After original manuscripts are examined by Executive Board, they are peer-reviewed by three referees. They are published if two of three referees send affirmative report. The authors bear the full responsibility for their articles.
- Manuscripts must be originally sent to the board, and no other places for publication or evaluation. The publication language of the issue is Turkish. In condition suited to submission guidelines of *Türkbilig*, foreign authors' manuscripts, which can be in English, German, French or Russian, are published in proportion 30% of issue. The manuscripts must have title, abstract and also keywords both Turkish-English.
- Manuscripts must be sent as three printed copies along with the disk. If any special fonts (suitable for PC) are used in manuscripts, they must be in the disk.
- The authors' names, last names and academic positions should be written. In addition, the full postal address, fax, telephone numbers and e-mail addresses of the author(s) who will check proofs and receive correspondence and offprint should also be included.
- Summaries must be in Turkish and English, should not exceed 100 words and key words may not exceed 5 (5 words for Turkish; 5 words for English) words at the beginning of the manuscripts. Latin words must be in Times 9 point and italic.
- Manuscripts must be written in Mac Word 5,1 or Ms Word Windows 95 or further versions (Pc compatible) with Times 10 point with 1,5 line spaced. Tab and enter key **must not be used** for paragraphs.
- Texts must follow in-text footnote system. In parenthesis in the text, author's name, date of publication, and page number is given. If a source is cited many times, parentheses are given instead of "ibid, idem, op. cit. etc." For example, (Tanpınar 1985) veya (Tanpınar 1985: 316). Quoted passages under three lines must given by quotation mark. If quoted passage is over three lines, they must be given 1 cm margins from left and right side of line as block with 9 point and odd line spaced.
- Additional information must be given on the same page as footnotes enumerated 1, 2, 3. Citations in them must follow the above guidelines.
- References must include only the cited sources and be given in alphabetical order. Books names must be written **bold** and *italic*. Articles must be written (name of journal is **bold**, volume in Roman number, issue number, colon and page numbers) as below:

ELÇİN, Şükrü, (1998), "Yeşil Abdal'ın Bir Şiiri", *Folkloristik: Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı*, (Ed. M. Özarslan-Ö.Çobanoğlu), Ankara: Feryal Matbaacılık, 216-231.

STOELTJE, J. Beverly, (1983), "Festival in America", *Handbook of American Folklore*, (ed R. M. Dorson.), Bloomington: Indiana University Press, 239-246.

TANPINAR, Ahmet Hamdi, (1985), *XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul: Çağlayan Basımevi.

ÜLKEN, Hilmi Ziya, (1952), "Milli Destan ve Folklor", *Türk Folklor Araştırmaları*, II, 33: 513-514.

WELLEK, R. ve A. WARREN, (1982), *Yazın Kuramı*, (Çeviren: Y. Salman ve S. Karantay), İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.

WOLF, Virginia, (1986), "Kitap Nasıl Okunmalı?", (Çeviren: Kemal Atakay), *Adam Sanat*, 4: 5-14.
- If more than one source of the same author is cited, they must be put in a chronological order from the oldest to the newest. Sources of the same years must be given letters "1985a, 1985b"
- The university and the academic degree (MA. or PH.) of academic thesis must be given.
- Manuscripts **not prepared** based on the directions above **will not be taken into consideration** for publication in *Türkbilig*.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Türkbilig'ten Merhaba / iii

Yazılar / Articles

Gülsün MEHMET

Tangut Dili ve Eski Türkçede Yüklemsel Kişi İşaretleri
Predikativ Person Markings In Tangut Language And Old Turkish
1-10

Nurdin USEEV

Yenisey Yazıtlarından Tuba III (E 51) Yazıtının Son Satırını Ya Da Balbar Nedir
Last Line of Tuba III (E 51) Inscription of Yenisey Inscriptions Or What Is Balbar
11-19

Mehmet Vefa NALBANT

Çağatay Türkçesinde Görülen {+nI} İlgisi Hâli Ekinin Kökeni Üzerine
On the Origin of Genitive Suffix: {+nI} Determined in Chagatai Turkish
21-28

Oğuzhan DURMUŞ

Türkçede Aykırı Atasözleri
Anti-Proverbs in Turkish
29-40

Emrah BOZOK

Eski Uygur Türkçesinde arıg turug, arıg silig ve arıg süzük İkiemeleri Üzerine
On arıg turug, arıg silig and arıg süzük Hendiadyoins in Old Uighur Turkish
41-46

Ferruh AĞCA – Bülent GÜL

Uygur Harfli Oğuz Kağan Destanında Geçen Moğolca Sözcükler
Mongolian Words in the Epic of Oghuz Khan
47-62

İbrahim ŞAHİN

Kayıp “Balbınarı Yaylası”nın Yeri ve Yayladaki Sultanın Kimliği Meselesi: Kanunî Mi, Timur Mu?
The Place Of The Lost “Balbınarı Platen” And The Issue Of The Identity Of The Sultan On The Plateau: Kanuni Or Timur?
63-80

Bülent BAYRAM

Çuvaş Türklerinin Folklorundan “Fakelore”una Tatar Algısının Değişim ve Dönüşümü
The Change And The Transformation Of The Tatarian Image From The Folklore Through The “Fake”Lore Of The Chuvashes
81-102

Kemal EROL

Dil-Millet İlişkisi Bağlamında Türkçeyi Bilgiden Bilince Konu Edinen Şiirler
Poems Of Knowledge And Consciousness Of Turkish Language
Within the Context of Language and Nation Relationship
103-120

Hasan GÜZEL

Ali Asgar Cemrasi ve Halaç Edebiyatı
Ali Asgar Cemrasi and Khalaj Literature
121-128

Ruhi ERSOY

Toplumsal Geçiş Törenlerinin Tekno-Kültürel Bağlamı Üzerine Bir Değerlendirme
An Evaluation of the Techno-Cultural Context of Social Transition Ceremonies
129-136

Kadriye TÜRKAN

Tahir ile Zühre Hikâyesinin Çeşitli Varyantlarında Gölge Arketipi
Shadow Archetypes in Various Variants of the Story of Tabir and Zubre
137-146

Ferzane DEVLETABADİ
Kaşkay Türklerinde Soy Damgaları
Lineage Stamps In Qashqai Turks
147-158

Kürşat ÖNCÜL
Deli Dumrul Hikâyesine Yeni Yaklaşımlar
New Approaches To The Story "Deli Dumrul"
159-166

Mehmet Emin BARS
Şamanizmden Tasavvufa
Şamandan Sufi/Veliye Değişim/Dönüşümler
From Shamanism To Mysticism Transformations From Shaman To Sufi / Saint Change
167-186

Zemine ZİYAYEVA
Füyûzat Dergisi ve 1905 Sonrası Azerbaycan'da Türkçe Meselesi
Füyûzat Magazine and the issue of Turkish in Azerbaijan after 1905
187-202

Mustafa DURMUŞ
Yabancı / İkinci Dil Öğretiminde
Doğal Yöntem(ler) ve Doğal Yaklaşım(lar) Üzerine
On The Natural Method(s) And The Natural Approache(s) In Language Teaching
203-212

Gülçiçek AKÇAY
Mesnevilerde Rüya Teorileri
Dream Theories In Mesnevis
213-234

Tanıtm / Reviews

Dursun YILDIRIM
Kitapların Günümüze Taşdıkları
235-237

Sema ASLAN DEMİR
Lars Johanson, *Türkçede Görünüş*, Çev. Nurettin Demir, Ankara: Grafiker, 2016, 292s.
239-241

Serap KARAKILIÇ AKI
AKCA, Hakan, (2018), *Kumuk Türkçesiyle Yazılmış Arap Harfli Bir Vaaz Kitabı*, Gül Bağca (İnceleme-Metin-Aktarma-Dizin), Ankara: Gece Kitaplığı, 456 s., ISBN: 978-605-288-580-2.
243-246

Esin AĞCA
Erhan Aydın (2018), *Uygur Yazıtları*, Bilge Kültür Sanat, İstanbul, 237 s.
247-250

Hasan GÜZEL
Turks And Iranians. Interactions In Language And History, (2016), Editörler: Éva Á. Csató, Lars Johanson, András Róna-Tas, Bo Utas, *The Gunnar Jarring Memorial Program at the Swedish Collegium for Advanced Study*, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 295 s.
251-252

Bülent GÜL
Faruk YILDIRIM (2018), *Suriye Bayırbucağ Türkmen Ağzı, Giriş - İnceleme- Metinler - Dizin*, Adana: Karahan Kitabevi, 782 s.
253-255